

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN YLEISSUUNNITELMA:

Perinteisten maatalousympäristöjen säilyttäminen edellyttää menneisyydestä oppimista – luonnon monimuotoisuussuunnitelma Juujärven ja Luusuan kylille

Lapin ympäristökeskus on kesän 2006 aikana laatinut luonnon monimuotoisuuden yleissuunnitelman Luusuan ja Juujärven kylien alueelle. Kylät edustavat peräpohjalaisia Kemijokivarren vaara-seutuja. Kaunis perinteinen maatalousmaisema sijaitsee avarassa jokilaaksossa karujen vaarojen ympäröimänä. Juujärven kylä kuuluu kansallisesti arvokkaiksi luokiteltuihin maisemiin.

Maatalousympäristöjen luonnon monimuotoisuuden väheneminen on ollut voimakasta viime vuosikymmeninä. Niityt ja muut perinteisen karjatalouden muovaamat ympäristöt ovat väistyneet ja tummaksi näkymäksi ovat jo muodostuneet pajukkojen täyttämät vanhat maatalousalueet. Juujärven-Luusuan alueella on vielä runsaasti perinteisestä maataloudesta hyötyneitä, nyt jo harvinaiseksi käynnyttä kasvi- ja eläinlajistoa. Perinteisten maatalousmaisemien ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä voidaan edistää suunnittelun ja hoidon avulla.

Luonnon monimuotoisuussuunnitelmaan on koottu tietoa alueen arvokkaista luontokohteista, joihin kuuluvat mm. perinteisen maatalouden luomat ympäristöt kuten niityt, hakamaat ja kedot sekä erilaiset reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet. Yleissuunnitelmaan on koottu tiedot kylien arvokkaista kohteista ja annetaan suosituksia ja hoito-ohjeita luontokohteiden säilyttämiseksi. Paras hoitotapa perinteisille luontokohteille löytyy menneisyydestä. Laiduntaminen ja niitto ovat parhaat menetelmät niittyjen, ketojen ja hakojen säilyttämiseksi. Suunnitelmassa onkin lähdetty historian kautta liikkeille hankkimalla alueista vanhoja

Suunnittelua tehtiin yhteistyössä alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa. Yleissuunnitelmassa ehdotettujen toimenpiteiden toteuttaminen on vapaaehtoista eikä siitä aiheudu rajoituksia alueen maankäytölle. Sen sijaan suunnitelma antaa konkreettista apua maatalouden erityistukien anomista varten ja opastaa omien kohteiden hoitosuunnitelmien laatimiseksi.

Yleissuunnittelua on ohjannut Lapin ympäristökeskus yhdessä Kemijärven kunnan, MTK:n, Pro Agria neuvontajärjestön ja TE- keskuksen maatalousosaston kanssa. Hanketta on rahoittanut maa- ja metsätalousministeriö. Suunnitelma on laatinut biologianopiskelija Maria Väisänen.

Luonnon monimuotoisuus suunnitelman julkaisutilaisuus järjestettiin 13.11.2006 klo 14.00 alkaen Luusuan koululla.

Lisätietoja:

Päivi Lundvall, ekologi FT dos

Lapin ympäristökeskus

p. 040 824 2727

Vanhat pihapiirit ovat usein luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita (kuva Maria Väisänen).